

တၢ်တီတၢ်တြၢ်အဝဲကျိၤအတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်မၤန့ၢ်သူၣ်ကျိၢ်အသီတၢ်ဒုးလူၤဟံၣ်ထွဲသးစးအတၢ်မၤအိၣ်သီထီၣ်တၢ်
(Justice Department Announces New Language Access Law Enforcement Initiative)

ဝဲကျိၤဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကိးတၢ်မၤန့ၢ်သူၣ်ကျိၢ်အတၢ်သီထီၣ်သ့ၣ်ညါအစၢ

ထီၣ်ဒါဒဲဘၣ်ပၤကီၢ်အဝဲကျိၤန့ၣ်လီၤ

ဝၣ်ရှ့ၣ်တၢ် - တၢ်တီတၢ်တြၢ်အဝဲကျိၤ (Justice Department) ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဝဲအတၢ်စးထီၣ်ဒုးလဲၤတရံးတၢ်ဒုးလဲၤဟံၣ်မၤထွဲသးစးဂ့ၢ်တၢ်မၤန့ၢ်သူၣ်ကျိၢ်အတၢ်မၤအိၣ်သီထီၣ်သီ (Law Enforcement Language Access Initiative) န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤအံၤမ့ၢ်ထံကီၢ်ဒီတဘျီအတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါလၢတၢ်ကမၤစၢၤ တၢ်ကရၢကရိလၢအဖံးမၤတၢ်လၢတၢ်ကဒုးလူၤဟံၣ်ထွဲကမျၢၢ်ဒီးသဲးတၢ်ဘျီတဖၣ်အဂီၢ်ဒ်သီးအဝဲသ့ၣ်အကမၤတုၤထီၣ်ဘးအမူအဒါအတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်လၢတၢ်ကဟ့ၣ်ကျိၢ်အတၢ်မၤစၢၤလၢအဘျုးအဖျိၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်ဆူၣ်တၢ်ဂၤစုၣ်စုၣ်လၢအအိၣ်ဒီးအဲးကလံးကျိၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအစ့ၤတဖၣ် (LEP) အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤအိၣ်သီထီၣ်သီတခါအံၤကသ့ၣ်ထီၣ်အသးလၢဝဲကျိၤအကတီၢ်ယံၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢတၢ်ကမၤလီၤတၢ်တၢ်ကရၢကရိလၢအဖံးမၤတၢ်လၢတၢ်ကဒုးလူၤဟံၣ်ထွဲကမျၢၢ်ဒီးသဲးတၢ်ဘျီတဖၣ်အဂီၢ်လၢအကမၤဟံၣ်ထွဲအမူအဒါတဖၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤန့ၢ်သူၣ်ကျိၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပီၤရီၤခိၣ်ကျၢၢ်အစၢၤ Kristen Clarke လၢအမၤတၢ်လၢတၢ်တီတၢ်တြၢ်အဝဲကျိၤအထံဖိကီၢ်ဖိကမျၢၢ်အခွဲးအယၢ်ဂ့ၢ်ဝဲအဝဲဒုးစးဝဲဒၣ်လၢ“တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကရၢကရိလၢအဒုးလူၤဟံၣ်မၤထွဲကမျၢၢ်ဒီးသဲးတၢ်ဘျီတဖၣ်ယုၣ်ဒီးစုကဝဲတဖၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်ဝဲလၢအတၢ်ကမၤလီၤတၢ်တၢ်မၤန့ၢ်သူၣ်ကျိၢ်လၢအဘျုးအဖျိၣ်အိၣ်ဒီးအတုၤလီၤတီၤလီၤ,ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ဒီးမၤလဲၤထီၣ်လဲၤထီတၢ်ပူၤဖျဲးလၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လၢပုၤလၢအအိၣ်ဒီးအဲးကလံးကျိၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအစ့ၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ”. “ဒီဖျိတၢ်မၤအိၣ်သီထီၣ်သီတခါအံၤတဆိပကနီၤဟ့ၣ်လိာ်ဘၣ်ပသးဒီးတၢ်မၤန့ၢ်သူၣ်ကျိၢ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်လၢအဂ့ၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်တီစၢၤမၤစၢၤဒ်သီးအံၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ကရၢကရိလၢအဖံးမၤတၢ်လၢတၢ်ကဒုးလူၤဟံၣ်ထွဲကမျၢၢ်ဒီးသဲးတၢ်ဘျီတဖၣ်လၢအအိၣ်လၢထံကီၢ်တၢ်လီၤခဲလၢၣ်အပူၤ”န့ၣ်အဝဲကတီၢ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအိၣ်သီထီၣ်သီတခါအံၤကဘၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲအီၤဒီဖျိကမျၢၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိအခွဲးအယၢ်အဝဲဒုးစးစ့ၢ်ဖျိတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤပၤဆုၢ်တၢ်ဒီးတၢ်လူၤဟံၣ်မၤထွဲတၢ်ဘျီအဒုးယုၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ယုၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး U.S. ပီၤရီၤအဝဲဒုးန့ၣ်လီၤ. လီၤဆီဒၣ်တၢ်, တၢ်မၤအိၣ်သီထီၣ်သီတခါအံၤက-

- မၤကဲထီၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လီၤဆီအတၢ်မၤစၢၤအဂံၢ်ထံးတဖၣ်ဒီးစုကဝဲတဖၣ်လၢအကမၤစၢၤလီၤကဝီၤဒီးကီၢ်စဲၣ်တၢ်ကရၢကရိလၢအဖံးမၤတၢ်လၢတၢ်ဒုးလူၤဟံၣ်ကမျၢၢ်ဒီးသဲးတၢ်ဘျီတဖၣ်ဒ်သီးအကသ့ထဲးဂံၢ်ထဲး

ဘါလါအတၢ်ကဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်မၤန့ၢ်သူၣ်ကျိၣ်လၢအဘျးအဖျိၣ်အိၣ်ဆူ LEP နီၣ်တၢ်စၢ်စၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ကမျၢၢ် အၤလၢအအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်တၢ်ပၤတၢ်ပြးတဖၣ်အပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

- ပွဲၤတၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဒုးဟံၣ်ဟံၣ်ဂီၢ်တၢ်ကရၢကရိလၢအဖံးမၤတၢ်လၢတၢ်ဒုးလူၤပိၣ်ကမျၢၢ်ဒီးသဲးတၢ်ဘျးတဖၣ်လၢအအဲၣ်ဒီးကွၢ်သမံသမိးကွၢ်မၤသီထီၣ်,မ့ၢ်တမ့ၢ်အတၢ် ဂံၢ်ဆူၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဖီလစံၣ်တဖၣ်, တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်လိနဲၣ်ယုၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်မၤန့ၢ်သူၣ်ကျိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- မၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ်မၤသကိးဃာ်တၢ်ဒီး U.S. ပီၢ်ရီအဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကမၤဝဲဒၣ်တၢ်သိၣ်လိနဲၣ်ယုၤလၢ တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျဲၤလၢထံကီၢ်ဒီးတဘျီလၢတၢ်ကမၤအီၤထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၤတၢ်မၤန့ၢ်သူၣ်ကျိၣ်အမူအဒါတဖၣ်ဒီးဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်တၢ်ကရၢကရိလၢအဖံးမၤတၢ်လၢတၢ်ဒုးလူၤပိၣ်ကမျၢၢ်ဒီးသဲးတၢ်ဘျးတဖၣ်အတၢ်မၤန့ၢ်သူၣ်တၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်တခါအံၤလဲၣ်လဲၣ်ကွၢ်ကွၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- မၤဆူၣ်ထီၣ်ဝဲၤကျိၤအတၢ်စၢ်ဃာ်အသးဒီးဒုးဟံၣ်ဟံၣ်ဂီၢ် LEP အပူၤတဝၢပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်ဒီး LEP အကမျၢၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တနံၤအံၤတၢ်မၤအိၣ်ထီၣ်သီတၢ်အတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအမဲၣ်ညါ, တၢ်တီတၢ်တြၢ်အဝဲၤကျိၤဒီး U.S. ပီၢ်ရီအဝဲဒၣ်လၢကီၢ်ရဲၣ်ကိၣ်လိၣ်ရဲၣ်ဒိၣ်ဘိးဘၣ်လီၤဝဲဒၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤတခါလၢတၢ်ကဃၢ်လီၤ ဘျီလီၤတၢ်ဃီထံသ့ၣ်ညါတခါလၢအမ့ၢ်တၢ်ဆိုးထီၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးဒဲဘၣ်ပၤကီၢ်အဝဲၤကျိၤ (DPD) အတၢ်ကွၢ်တလီၤထီၣ်ဒါတၢ်လၢအဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢထံကီၢ်တၢ်လီၤအိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိအဂ့ၢ်လၢ LEP နီၣ်တၢ်စၢ်စၢ်အဖီခိၣ်လၢအလူၤသ့ၣ်ခါပတ်ဝဲဒၣ် Title VI လၢအအိၣ်လၢကမျၢၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိအခွဲးအယာ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ 1964 န့ၣ်လီၤ. Title VI တြီဃာ်ဝဲဒၣ်တၢ်ကွၢ်တလီၤထီၣ်ဒါလၢပုၤလၢအဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကီၢ်စံၣ် စၢ်ဖျိအတၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဖီခိၣ်မ့ၢ်လၢအဒူၣ်ကလုာ်,ဖဲညၣ်အလွဲဒီးထံကီၢ်တၢ်လီၤအိၣ်ထံးဒိၣ်ဘိအယိန့ၣ်လီၤ.

“တၢ်အၢၣ်လီၤတခါအံၤဃာ်ဒီးဒဲဘၣ်ပၤကီၢ်အဝဲၤကျိၤကမၤစၢၤပၤကီၢ်တဖၣ်မၤအဝဲသ့ၣ်အမူဒါတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ,” န့ၣ် Matthew Kirsch, ပီၢ်ရီလၢ United States, ဖဲးမၤတၢ်လၢတၢ်ဖိတၢ်ကမီၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤအဖီလၢ နီၣ်ဖျိ 28 U.S.C. §515 လၢကိၣ်လိၣ်ရဲၣ်ဒိၣ်ကီၢ်ရဲၣ်အဂီၢ်စံးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. “မ့ၢ်အမၤဝဲဒၣ်တၢ်လဲၤလီၤမၤစၢၤ တၢ်လၢအတုၤလီၤတုၤကျဲလၢပုၤတဝၢအပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ဖဲးမ့ၢ်ဖိၣ်ပုၤတဂၤလၢတၢ်ဟံၣ်ထီၣ်တၢ်ကမၤလၢအလီၤလၢအလူၤသ့ၣ်ခါပတ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီမ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်မၤလီၤတၢ်ကျိၣ်အတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအဘၣ်ဒီးအိၣ်ကတံၢ်ကတီၤအသးလၢတၢ်ကမၤန့ၢ်အီၤအံၤကမၤစၢၤပဒိၣ်ပပုၤတဖၣ်လၢအကမၤန့ၢ်တၢ်ဒီးဒီသဒပုၤတဝၢဖိခဲလၢခဲဆူလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်အဝဲသ့ၣ်အအဲးကလံးကျိၣ်အတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.”

တၢ်တီၢ်တြၢ်အဝဲၤကျိၤအတၢ်ဃီထံသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ် DPD အံၤ စးထီၣ်အသးဖဲပုၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ဘၣ် ယိၣ်ဘၣ်ဘီတဖၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကဲထီၣ်အသးလၢအဟံၣ်ဃုာ် LEP လၢအကတိၤပယီၤဒီးရိၣ်ဟ့ၣ်က့ၣ်အကျိၣ်လၢ အအိၣ်ဆိးလၢ East Colfax အလီၤလၢ Denver အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဃီထံသ့ၣ်ညါအံၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်မၤအ သးတဘျုးဘျီဖဲ DPD အပဒိၣ်တဖၣ်အံၤလီၤတူၢ်လီၤကၢၤလၢအတၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်အတၢ်မၤစၢၤဆူၣ်တၢ်စုၣ်လၢအမ့ၢ် LEP မ့တမ့ၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်အတၢ်မၤစၢၤလၢတတူၤထီၣ်ထီၣ်ဘးမ့တမ့ၢ်တဖၣ်မံၤဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဒိန့ၣ်, တၢ်ဃီထံသ့ၣ် ညါထံၣ်န့ၣ်ဝဲဒၣ်လၢဖိသ့ၣ်,ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်ဒီးပုၤလၢအအိၣ်ဖဲတၢ်ကပိၤကပၤတဖၣ်တၢ်သ့ၣ်အီၤလၢကျိၣ်အတၢ်မၤစၢၤ အဂီၢ်,ဟံၣ်ဃုာ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲကျိၣ်အတၢ်မၤစၢၤလၢ တၢ်န့ၣ်န့ၣ်အီၤသ့ၣ်ဒီးတကွၢ်မၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ်လိာ်ဘၣ်အီၤလၢတၢ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်အီၤအခါန့ၣ်တၢ်တဟ့ၣ်အီၤဘၣ်.

ဒ်တၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဆီလီၤမၤဘၣ်က့ၤတၢ်အတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤတခါအံၤအသိး, DPD အၢၣ်လီၤဝဲဒၣ်လၢအ ကမၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တၢ်ဆီတလဲတဘျုးမံၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးအတၢ်မၤန့ၣ်သ့ၣ်ကျိၣ်အဖီလစံၣ်,အကျိၣ်အကွၢ်တဖၣ်ဒီး တၢ်သိၣ်လိန့ၣ်ယုၤ,ဟံၣ်ဃုာ်-

- မၤသီထီၣ်အတၢ်မၤန့ၣ်သ့ၣ်ကျိၣ်အဖီလစံၣ်ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒ်သိးတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မၤအကျိၣ်အကွၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ကဆဲးကျိးဆဲးကျါဒီး LEP နီၢ်တၢ်စုၣ်စုၣ်, ဟံၣ်ဃုာ်ပုၤအၢၣ်သးတဖၣ်ဒီးပုၤ လၢတၢ်ဆီကမိၣ်လၢအမၤ ကမၢ်သဲးတဖၣ်ဒီးဒ်သိးတၢ်ကတြီၤဒီးတသ့ဝဲဒၣ်ဖိသ့ၣ်,ဟံၣ်ဖိဃီဖိဒီးပုၤလၢအအိၣ်ဖဲတၢ်ကပိၤကပၤတဖၣ် လၢကဆဲးကျိးတၢ်ဒီး LEP နီၢ်တၢ်စုၣ်စုၣ်,တဟံၣ်ဃုာ်ဂ့ၢ်ဂီၤအူတၢ်အိၣ်သးလၢတၢ်လိာ်ဘၣ်နီၢ်နီၢ်အိၣ်ထီၣ်အခါ တဖၣ်
- ဃုထၢထီၣ်အ LEP အမူဒါခိၣ်အခိၣ်ထံးတဘျီဒီးသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်မၤန့ၣ်သ့ၣ်ကျိၣ်အလီၤအကျဲလၢတၢ်ဆဲးကျိးအ ဂီၢ် (LAPCs) လၢ DPD ကီၢ်ရဲၣ်ခဲလၢအပူၤ,
- သိၣ်လိဝဲဒၣ် DPD အပုၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢဒီးပုၤန့ၣ်လီၤသီတၢ်မၤတဖၣ်လၢကထံၣ်န့ၣ်, ဆဲးကျိးဆဲးကျါဝဲဒၣ် ဒီးမၤနီၣ်မၤယါအတၢ်တဲတၢ်,မၤတၢ်ဒီး LEP နီၢ်တၢ်စုၣ်စုၣ်ဒီး
- မၤကဲထီၣ်တၢ်မၤန့ၣ်သ့ၣ်ကျိၣ်အကမံးတံာ်တဖုလၢအဟံၣ်ဃုာ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢအကဲခါၣ်စးလၢ LEP အပုၤတၢ်အတၢ်သးစဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးထံဖိကီၢ်ဖိအခွဲးအယာ်အဝဲၤကျိၤန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢအပုၤယဲၤသန့အလီၤဖဲ www.justice.gov/crt ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃးအဲးကလံးကျိၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအစ့ၤဒီး Title VI န့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲ www.lep.gov န့ၣ်လီၤ. ကမျၢၢ်တဖၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ကမျၢၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိအခွဲးအယာ် အတၢ်လူၤသ့ၣ်ခါပတၢ်ဂ့ၢ်ဝီလၢအကဲထီၣ် သးတဖၣ်ဖဲ <https://civilrights.justice.gov/report/> န့ၣ်သ့လီၤ.